

Kmečka trgovina

Hmeljarji so zborovali

V nedeljo pred Velikim Smarnom so v žalcu zborovali hmeljarji Savinjske doline. Zborovanje je vodil predsednik Hmeljarske zadruge in podpredsednik poslanske zbornice g. Alojzij Mihečič. Po poročilih o stanju hmeljskih nasadov pri nas in po svetu so hmeljarji sklenili, da se bo letos plačalo obiralcem hmelja za škap pri hrani 1.50 din, brez hrane 2 din. Najvažnejše je bilo vprašanje o cenah hmelja. O tem je govoril bavnovski hmeljarski nadzornik inž. Janko Dolinar. Izvajal je, da svetovni pridelki hmelja letos ne bo tak kot lani in je zato upati, da bodo cene pri nas boljše. Vsekakor pa je premalo za našega hmeljarja, če dobi za hmelj 25 din, saj s tem ne more shajati. Hmelj se že trguje, hmeljska cena se že bije. Važno je namreč za hmeljarje, da ne vsiljujejo hmelja, da ga ne ponujajo, ker s tem sami tlačijo cene navzdol. G. inž. Dolinar je opozoril hmeljarje, naj se nikar ne dajo begati od ljudi, ki govore o vojni, ker ti hočejo na ta način izsiliti, da bi dali hmeljarji hmelj pod ceno in pred časom. V svojem govoru je poudarjal, da bomo morali posvetiti mnogo več pažnje tudi propagandi našega savinjskega, štajerskega hmelja, da se ne bo več dogajalo, kakor se je doseglo, da bi na svetovnem trgu prodajali drugi in slabši hmelj kot savinjski in štajerski hmelj. G. inž. Dolinar je bil na letošnjem svetovnem hmeljarskem kongresu v Njujorku in je ugotovil, da se je prodajal kot štajerski hmelj vojvodinski hmelj in še hmelj iz Poljske in celo iz Nemčije. To seveda zelo škoduje našem hmelju in prav zato je nujno potrebno, da povsod in vedno poudarjamo kvaliteto našega savinjskega hmelja in poudarjamo pivovarnarjem, da naj, kadar žele naš hmelj, zahtevajo vrveča z ovrčenji. V inozemstvu se vršijo namreč mahinacije, da se naš prvovrsten hmelj ali celo kakšen drugi meša s slabšo kvaliteto, nato pa prodaja kot štajerski hmelj.

G. Kunst z Gomilkega je načel vprašanje o hmeljarskem zakonu. Na to vprašanje mu je odgovoril podpredsednik narodne skupščine g. Alojzij Mihečič in pojasnil, da je osnutek hmeljarskega zakona že pripravljen in bo v najkrajšem času predložen ministrstvu. Potrebno bi bilo, da bi bil uzakonjen vsaj do 31. marca 1940.

Po poročilu »Slovenskega hmeljarja« se letošnji pridelki hmelja trži v Ameriki iz prve roke v predprodaji po 20—24 din kg. V Ameriki je že v naprej prodanih nad 76.000 stotov letošnjega pridelka.

Jugoslovansko-nemški stalni gospodarski odbor se bo spet sestal

Ker smo že prekoračili vsote, določene za izvoz v Nemčijo, posebno kar se tiče izvoza rastlinskih in živalskih proizvodov, ki predstavljajo 70% našega izvoza v Nemčijo, se bo moral jugoslovansko-nemški stalni gospodarski odbor v začetku septembra zopet sestati. Izvozili smo več po želji Nemčije, ki je potrebovala večje množine našega blaga kakor se je prej določilo. Glavni predmet tega setanka bo povečanje izvoza rastlinskih in živalskih produktov. Druga vprašanja ne bodo prišla na dnevni red.

Gospodarske zanimivosti

Kontrolorji za pregled sadja v dravski banovini. Z odlokom trgovinskega ministra z dne 3. avgusta in v soglasju z banom dravske banovine so postavljeni v smislu člena 35. uredbi o kontroli sadja in sadnih izdelkov pri izvozu kot kontrolorji za pregled sadja: Celje: inž. Janko Dolinar, Janez Sitar in Martin Cimerman — št. IIj pri Vejenju: Anton Jelen — Slovenj Gradec: Ivan Stropnik — Dravograd: Karel Martelanc — Maribor lev breg: Ludovik Filipič, inž. Rado Šturm — Maribor mesto: inž. Alojzij Lovko, inž. Ivan Rozman — Maribor desni breg: Josip Novak, Martin Zupan — Laško: Ivan Zupan — Šmarje pri Jelšah: Anton Pregelj — Slov. Konjice: Stanko Zorčič — Ptuj: Josip Šuštič, Ivan Bregant — Ormož: Franc Ivanušič — Ljutomer: Janko Lipovec, Vekoslav Stampar — Lendava: inž. Mirko Petercel — Kapela: Franc Novak — Rakčani: Franc Sitar — Gornja Radgona: Janko Smodiš — Krško: Franc Vardijan, Karel Skoberne — Apače: Franc Režonja.

Za carinsko unijo z Bolgarijo se zavzemajo naši kakor tudi bolgarski trgovci. S tem bi se med dvema balkanskima slovenskima državama

ustvarile trajne gospodarske, kulturne in politične zveze, ki bi za vedno združile slovanski zivlj od Črnega do Jadranskega morja.

Nemški davčni boni niso zmanjšali finančnih težav Nemčije, kakor so Nemci računali. Potrebe države so silno narastle, zasebno gospodarstvo je pa doseglo svoj višek in ne more povečati svojih davčnih prispevkov.

Zvišanje cene kovanega zlata. Iz Beograda poročajo, da bo v kratkem zvišana odkupna cena za kovano zlato, in sicer zato, da se prepreči nezakonita trgovina z zlatom.

Cene goveje živine

Volč. Maribor debeli 3.80—5 din, poldebeli 3.25 do 4 din, plemenski 4.25—5.50 din; Celje 3.50 do 5 din, Brežice 4—5.50 din, Šmarje pri Jelšah 3.50 do 5.25 din, Krško prvovrstni 5—6 din, drugovrstni 4—5 din, Litija 4.50—5.25 din kg žive teže.

Bičl. V Mariboru klavni 2.75—4.25 din kg žive teže.

Krave. Maribor debele 3.75—4.70 din, plemenske 3.50—4.75 din, za klobasarje 2—3 din, molzne 4—5.25 din, breje 3.50—4.50 din, Celje 3 do 3.50 din, Brežice 3—4.75 din, Šmarje pri Jelšah 3—4.50 din, Krško 3.50—5 din, Litija 3—4.50 din kilogram žive teže.

Telice. Maribor (mlada živina) 3.75—5.25 din, Celje 4—4.50 din, Brežice, Krško in Šmarje pri Jelšah 4—5 din kg žive teže.

Toleta. Maribor 4—6 din, Celje 4.50—5.50 din, Brežice 4.50—6 din, Šmarje pri Jelšah 4.50 do 6.50 din, Litija 5.50—6 din, Krško prvovrstna 5—7 din, drugovrstna 4—4.50 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov stare 70 do 90 din, 7—9 tednov 100—120 din, 3—4 mesece 155—230 din, 5—7 mesecev 300—420 din, 8—10 mesecev 430—510 din, eno leto 700—800 din komad; kg žive teže 6—8 din. Ptuj 6—12 tednov stari prasci 90—170 din komad, kg žive teže pa 6.75—7.25 din.

Pršutarji (proleki). Ptuj 7—7.75 din, Celje 10 din, Šmarje pri Jelšah 7—9 din, Brežice 7 do 8 din, Litija 7—9 din, Krško 6—8 din kg žive teže.

Razgovori z našimi naročniki

Podoficirske šole. F. K. Radi bi bili sprejeti v kako podoficirsko šolo in bi radi vedeli za zadne pogoje, zlasti starost ter kje se take šole nahajajo. — Sedaj so razpisani natečaj za sprejem v sledeče podoficirske šole: topničarsko v Čupriji, inženjersko v Šabcu, bolničarsko v Nišu, zrakoplovno v Novem Sadu, pomorsko zrakoplovno v Divuljah ter v podoficirski eskadron konjeniške šole v Zemunu. Splošni pogoji za sprejem so: jugoslovansko državljanstvo, da ste dobrega vladanja, ne v sodni preiskavi, ne sodnijsko kaznovani, ne oženjeni, da imate dovoljenje roditelja, odnosno varuha za vstop v šolo, da ste dovršili ljudsko šolo z najmanj dobrim uspehom, da ste popolnoma zdravi in sposobni za vojaško službo. Topničarska, inženjerska in konjeniška šola sprejemajo gojence, rojene v času od 1. januarja 1918 do 31. decembra 1921, pomorsko-zrakoplovna gojence, ki niso mlajši od 16 in ne starejši od 18 let, zrakoplovna in bolničarska gojence, ki niso mlajši od 17 let in ne starejši od 21 let. Za sprejem v inženjersko šolo se želi še kak razred srednje ali meščanske šole, za sprejem v zrakoplovno, da pozna gojenec kako obrt, za sprejem v pomorsko zrakoplovno se pa zahteva, da se je gojenec vsaj dve leti učil kake obrti (za mehanika, ključavničarja ali električarja ali dve leti obrti v vojno-obrtnih šolah). Gojenec zrakoplovne šole se mora zavezati, da bo po končani šoli odslužil trikrat toliko časa, kolikor je trajalo njegovo šolanje in da ga bodo lahko porabili za vse službe v zrakoplovstvu, za letenje pa, če bo hotel. Gojenec pomorsko-zrakoplovne šole pa se mora zavezati, da bo preslužil v vojnem zrakoplovstvu kot podoficir dvainpolkrat toliko kot je trajalo njegovo šolanje. — Prejmite za sprejem v zrakoplovno in pomorsko-zrakoplovno šolo je poslani do 1. septembra komandantu vazduhoplovne podoficirske šole Novi Sad, aerodrom, za sprejem v topničarsko in bolničarsko šolo na komandanta pristojnega vojno-

ga okrožja v istem roku, za sprejem v konjeniško pa do 15. oktobra enako na komandanta vojnega okrožja.

Razkopavanje sosedovega sveta v svrhu lažje vožnje. M. J. Nek posestnik si je priposestvoval pravico do kolovozne poti preko Vašega posestva, ker mu je Vaši predniki niso branili. Z Vašega posestva se pride na občinski kolovoz, kateri se je v teku let tako poglobil, da je dovoz z vozom otežkočen. Navedeni posestnik pravi, da bo toliko Vašega sveta razkopal, da bo lahko vozil na občinski kolovoz. Vprašate, ali je k temu upravičen, ali smete zahtevati odškodnino, ali smete razkopavanje sploh zabraniti. — Navedeni posestnik je priposestvoval le toliko pravic, kolikor jih je skozi 30 let izvrševal javno, brez sile in brez prošnje. Ako torej doslej Vašega sveta ni razkopaval, mu to lahko zabranite. Seve, ako bi ga razkopaval vzlic Vaši prepovedi, Vam mora plačati primerno odškodnino.

PAB se vknjižila na posestvo porokov, terja plačilo. Š. A. Vaš oče je leta 1926 prevzel napram Posojilnici poroštvo za dolg nekega posestnika. Pred desetimi leti ste prevzeli očetovo posestvo, za omenjeno poroštvo ste pa zvedeli šele pred kratkim, potem ko je že bilo navedenemu posestniku-dolžniku posestvo na dražbi prodano in se je Priv. agrarni banki dovolila vknjižba zastavne pravice za poroštveni dolg, odnosno terjatev na Vašem posestvu in terja PAB plačilo od Vas. Ako bi bili Vi za svojo poroštveno obvezno vedeli že prej, odnosno bi bili obveščeni pred dražbo, bi bili sami izdrazili dolžnikovo posestvo tako visoko, da bi bila Posojilnica, oziroma PAB krita; tako pa je bilo posestvo prodano mnogo precej. — Zato se v stvari ne da ničesar več ukreniti. PAB ni bila dolžna obvestiti Vas o dražbi, odnosno Vas že prej terjati. Ako je bil dolžnik zaščiten ali pa, ako prilice zaščita Vam osebnost, ste dolžni plačati zapadli anuitete.

Ogljene ščetke

Dobavlja najhitreje za vse vrste električnih strojev in aparatov

Domača tvrdka

IVAN PASPA I SINOVİ

Zagreb I. Pretinac 60.

Debele svinje (špeharji). Celje 10 din, Brežice 8.50—9 din, Šmarje pri Jelšah 9—10 din, Jesenice 16 din kg žive teže.

Tržne cene

Sadje. Jabolka po trgih 2.50—3 din, na debolec pri trgovcih 1.50 din kg; hruške 3—4 din.

Les. Smreka na panju prodana 80—90 din kub. meter v okraju Kozje, drva 70—75 din kubični meter, v Krškem pa 50—60 din, dočim v Mariboru 100 din.

Vino. Navadno mešano pri vinogradnikih v okolici Celja 3—3.50 din liter, v okolici Brežic 4.50—5.50 din, v okolici Šmarja 4.50 din, v okolici Krškega 3—4 din liter. FINEJŠE SORTIRANO PRI VINOGRAJNIKI V CELJSKI OKOLICI 4—4.50 din, Brežice 6—7 din, Šmarje 5—7 din, Krško 4—6 din liter.

Krma. Seno Maribor 65, Ptuj 60, Celje 50—60, Brežice 50—60, Šmarje 50—70, Krško 50—75 din 100 kg. — Slama Maribor 38, Celje 20—30, Šmarje 30—40, Krško 25—30 din 100 kg. — Lucerna Maribor 70, Brežice 80, Šmarje 60—80, Krško 60—75 din 100 kg.

Sejmi

28. avgusta svinjski: Središče; živinski in kramarski: Dolnja Lendava — 29. avgusta tržni dan: Dolnja Lendava; svinjski: Ormož; živinski: Maribor; živinski in kramarski: Koračice, Muta, Verače (pri Podčetrtku), Poljčane, Zalec — dne 30. avgusta svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje — 31. avgusta tržni dan: Turnišče; živinski: Slov. Konjice — 1. septembra svinjski: Maribor; tržni dan: Trbovlje; živinski: Guštanj, Žigarski vrh nad Sevnico — 2. septembra svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje, Križevci (okraj Murska Sobota); živinski: Prosenjakovci.

Višina carine pri uvozu motornega kolesa in avtomobila. J. S. Ker ne morete vsega zaslužka iz Nemčije poslati domov, bi radi kupili motorno kolo ali avtomobil ter ga pripeljali s seboj, ako ne bi trebalo plačati previsoke carine. — Carina na motorna kolesa in avtomobile znaša 15% njihove sedanje vrednosti v zlatu, k čemer pride še 3.7% davščina, tako da je treba plačati skupno približno eno četrtino vrednosti vozila ob času uvoza. S seboj morate prinesiti, odnosno predložiti morate izvirni račun ter uverenje o poreklu vozila, katero boste dobili pri tamošnji trgovski zbornici.

Najnovejši zakonski predpisi

V zadnjem času so bili zopet objavljeni važni zakonski predpisi, ki zanimajo tudi naše čitalce, zato jih objavljamo.

Izšla so navodila za izvrševanje uredbe o zaščiti pred zračnimi napadi in poseben pravilnik o zaščiti pred zračnimi napadi. (Glej Služb. list kos 37, št. 205 in 206.)

V Služb. listu 38/214 je objavljena banovalna naredba o izkoriščanju rušja, ki pravi, da se sme rušje sekati samo z dovoljenjem občega upravnega oblastva (okrajnega glavarstva). Dovoljenje se dobi na posebno prošnjo.

Imovina verskih zakladov katoliške cerkve pride v last in upravo katoliške cerkve po posebni uredbi, ki je objavljena v Služb. listu 39/217.

Imena posameznih krajev so se spremenila po razpisu ministrstva za notranje posle. Bistvenih sprememb sicer po tem razpisu v imenih posameznih krajev ni, kraji so le točneje in krajše določeni, kakor so imena splošno v rabi med domačini. Tako smo dobili zopet tudi v uradnem poslovanju domača imena: Križevci v Prekmurju, Leskovec pri Krškem, Ljubno ob Savinji, Marija-Ljubno, Planina pri Sevnici, Selo v Prekmurju, Stari trg pri Slovenjgradcu, Slivnica pri Mariboru, Sv. Ana v Slov. goricah, Videm ob Savi. (Sl. list 39/220.)

Uredba o vojnih invalidih in ostalih vojnih žrtvah je sedaj s posebno uredbo spremenjena in dopolnjena. Spremembe in dopolnitve so deloma bistvene. Tudi pravilnik za izvrševanje uredbe o vojnih invalidih in ostalih vojnih žrtvah je objavljen in v marsičem pojasnjuje uredbo. Oboje je objavljeno v Služb. listu 40/224 in 40/225.

Narodni zdravstveni sklad, ki je bil nedavno ustanovljen, ima razne dohodke na račun lepotilnih sredstev, poleg tega bo pa plačal vsak bolnik poleg rednih oskrbnih stroškov v javnih bolnišnicah in zdraviliščih vsak dan oskrbe po 2 din, če pa plačajo oskrbne stroške javne ustanove, pa 1 din na dan in osebo. (Služb. list 41/228 in 41/229.)

Sladkovodno ribarstvo. Ban naše banovine je izdal posebno naredbo o izvrševanju nekaterih določb o sladkovodnem ribarstvu (Služb. list 43/243). V naredbi so določene najmanjše mere rib in rakov, ki se sm. je loviti, prepovedani časi za ribolov, potem prepovedi ribolovnih načinov in ribiških priprav, glede izčrpavanja ali obračanja vode v namene ribolova (prepovedano), glede zatiranja ribjih boleznih, glede nadzorstva nad ribniki, o ribolovnih čuvajih, ribolovnih dovolilnicah itd.

Ker se je v zadnjih letih v naših krajih večkrat pojavil koruzni molj, je ban izdal naredbo o zatiranju koruznega molja, ki je objavljena v Služb. listu 43/244.

Narodnoobrambni sklad bo urejen in se bo upravljal po posebni uredbi o narod-

noobrambnem skladu, ki je objavljen v Sl. listu 44/244. V istem Sl. listu so pod št. 248 objavljena tudi navodila o plačevanju posebnega prispevka za narodnoobrambni sklad.

Vojni invalidi in ostale vojne žrtve imajo pravico do zdravniške pomoči, strežbe in zdravlil po pravilniku, ki je izšel v Sl. listu 45/257.

Zavod za preskušanje in kontrolo kmetijskih strojev in priprav je bil ustanovljen s posebno uredbo (Sl. list 47/268) pri ministrstvu v Beogradu. Ta zavod preizkuša in nadzoruje kmetijske stroje, priprave in orodje, ki so namenjeni kmetijstvu. Po uredbi lahko dobijo kmetovalci podpore za nabavo kmetijskih strojev, priprav in orodja domače izdelave, za katere je zavod pri preizkušanju spoznal, da so popolnoma uporabni.

Pridelki z dvolastniških posestev so oproščeni uvoznih carinskih davščin po posebni odločbi ministra financ (Sl. list 47/269). Za prenos teh pridelkov in sadežev določijo carinarnice sporazumno z občinami ustrežajoči rok, kakor pač posamezne vrste sadežev dozorevajo, in to

za vsako vrsto sadeža ali pridelka posebej. Izjemoma smejo carinarnice dovoljevati prenos posameznih vrst sadežev in pridelkov tudi izven določenega roka.

V Služb. listu 50/288 so objavljena navodila za sestavo občinskih proračunov za proračunsko leto 1940/41.

V istem Služb. listu so objavljena nova imena nekaterih krajev v občini Vel. Nedelja, in sicer se kraj Sosedska imenuje Vel. Nedelja, kraj Trgovič se imenuje Trgovišče, kraj Senežice prav Senešci, kakor se kraji imenujejo v ljudski govorici.

Razne šole in tečaji, posebno razne strokovne šole so po posebni odločbi ministra za prosveto sporejene z običajnimi srednjimi in njim enakimi šolami (Služb. list 31/295). — Ta sporeditev je važna predvsem za one, ki se zanimajo za državno službo, pa imajo kakršno koli strokovno šolo.

Mleko in mlečni izdelki se smejo predelavati in prodajati le s posebnim dovoljenjem bana. Obrti in prodajalnice se smejo dovoliti samo onim osebam, ki izpolnjujejo posebne pogoje po zakonu o obrti (Služb. list 53/305).

Našim malčkom

Živo drevo

